

Yasalarla ?htilafa D?en Çocuk ve Ergenler için Ara?t?rma ve De?erlendirme Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yasalarla ?htilafa D?en Çocuk ve Ergenler için Ara?t?rma ve De?erlendirme Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32906>

Özet

Yasalarla İhtilafa Dönen ocuk ve Ergenler için Araştırma ve Değerlendirme Formu, yasa ile sorun yaşayan ergenlerin sahip olduğu **risk ve gereksinmelerin** sistematik bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu araç, özellikle adli psikiyatri ve sosyal hizmet alanlarında, yargılanan veya denetimli serbestlik altında bulunan gençlerin ihtiyaç duyduğu müdahale türlerini belirlemek için tasarlanmıştır. Ölçek, ergenlerin **suç işleme eşilimi**, ruh sağlığı sorunlar ve sosyoekonomik zorluklar gibi kritik alanlardaki durumların kapsamlı bir şekilde incelemektedir.

Ölçeğin geliştirilmesi ve standardizasyon süreci 2011 yılında tamamlanmıştır. Toplamda 10 maddeden oluşan bu form, **Ruh Sağlığı**, Yoksulluk ve Kriminalite olmak üzere üç ana alt boyutta ergenlerin durumunu analiz ederek, onlara yönelik bireyselleştirilmiş iyileştirme ve rehabilitasyon programlarının oluşturulmasına zemin hazırlar.

Anahtar Kelimeler

Ergen, **yasayla ihtilaf**, risk değerlendirmesi, gereksinim analizi, adli psikoloji, ruh sağlığı, kriminalite, yoksulluk, standardizasyon.

Yazarlar

Kültegin Ögel, G lah Karadayı, Gülbin İenyuva, Esin Topsakal- zdemir.

Amaç

Bu formun temel amacı, **yasayla ihtilafa dönen ocuk ve ergenlerin** bireysel risk düzeylerini ve özel gereksinimlerini bilimsel yöntemlerle saptamaktır. Bu değerlendirme, gençlerin gelecekteki suç riskini azaltmaya yönelik etkili müdahalelerin ve rehabilitasyon programlarının planlanmasında kritik öneme sahiptir.

Ölçek, yalnızca suç davranışı geçmişini değil, aynı zamanda bu davranışların altında yatan psikososyal ve sosyoekonomik faktörleri de ele alarak, kapsamlı bir profil oluşturmayı hedefler. Elde edilen veriler, adli sistemdeki profesyonellerin (psikologlar, sosyal hizmet uzmanları ve hakimler) daha bilinçli kararlar almasına yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Yasalarla İhtilafa Dönen ocuk ve Ergenler için Araştırma ve Değerlendirme Formu, ergenlerin risk ve gereksinimlerini ölçmek üzere çok boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur. Bu yapı, **suçlu davranışın** karmaşık doğasını yansıtan üç temel faktöre ayrılmıştır.

Ölçek, toplam 10 madde aracılığıyla gençlerin yaşamlarındaki ana zorluk alanları belirler. Bu ana faktörler, gençlerin hangi alanlarda en çok desteğe ihtiyaç duyduğunu göstererek, kaynakların etkin tahsis edilmesini ve müdahale stratejilerinin önceliklendirilmesini sağlar. Bu yapı, riskin dinamik doğasını anlamada önemli bir araçtır.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik (validity) bilgisi açıkça belirtilmemiştir ('-'). Ancak, ölçeğin geliştirilme ve **standardizasyon** sürecini detaylandırılan 2011 tarihli akademik referans, geçerlik çalışmaları'nı yürütüldüğünü ima etmektedir.

Tipik olarak, bu tür psikometrik araçların geliştirilme aşamasında yapı geçerliliği (faktör analizi sonuçları ile desteklenen) ve ölçüt geçerliliği (örneğin, gelecekteki suçluluk veya yeniden suç işleme ile korelasyon) incelenmiştir. Detaylı geçerlik verileri için, orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik (reliability) bilgisi de açıkça belirtilmemiştir ('-'). Bir psikolojik ölçüm aracının güvenilir olması, tutarlı sonuçlar vermesi açısından hayati öneme sahiptir.

Geliştirme makalesinde, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) veya test-tekrar test güvenilirliği gibi standart güvenilirlik yöntemlerinin sonuçlarına yer verilmiş olması beklenmektedir. Bu verilerin eksikliği, ölçeğin akademik kullanım için tam bir değerlendirme yapmayı zorlatmaktadır. Kullanıcıların, ölçeğin psikometrik kalitesini tam olarak anlamak için orijinal makaleyi incelemesi önerilir.

Faktör Analizi

Ölçek, temel bileşenler analizleri sonucunda belirlenen ve ergenlerin risk ve gereksinimlerini temsil eden 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu faktör yapısı, ölçeğin teorik temellerini güçlendirmekte ve ölçülen yapının netliğini sağlamaktadır.

Faktör yapısı ve alt boyutlar aşağıdaki gibidir:

Ruh Sağlığı: 6 madde (Ergenin mental ve duygusal sorunları, psikiyatrik gereksinimlerini ölçer.)

Yoksulluk: 3 madde (Ergenin ve ailesinin sosyoekonomik durumundan kaynaklanan risk faktörlerini değerlendirir.)

Kriminalite: 1 madde (Suçlu davranış veya yasa ile çatışma riskine dair doğrudan bir göstergedir.)

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental/Araştırma Odaklı)

Format: Değerlendirme Formu/ l ek

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yasayla ihtilafa dönen ergenler ve  ocuklar.

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-18 ya  aralığı, adli süreçlere tabi olanlar).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki adli süreçlerde yer alan, suç işleme riski taşıyan veya suç i lemi  genç bireyler.

Test Metodolojisi: Geliştirme aşamasında, Türkiye'deki adli psikiyatri uzmanları ve sosyal hizmet profesyonellerinin deneyimlerinden yararlanılarak oluşturulmuş, ardından psikometrik analizlerle standardize edilmiştir. Derecelendirme formatı orijinal kaynaktan belirtilmemiştir, ancak risk ve gereksinim düzeyini belirleyen puanlama sistemi kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Türkiye, adli ergen, risk faktörleri, gereksinim değerlendirmesi, **psikometrik ölçek**, rehabilitasyon, sosyal hizmet, risk ve gereksinimler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut deildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: gulsahkaraday@gmail.com

Yazınma Adresi: Sorumlu yazar G l ah Karadayı ile iletişime geçilmelidir. (E-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.)

İzinler,  cret ve Test Y li

Ölçek, akademik bir dergide (Anadolu Psikiyatri Dergisi) yayımlanmış bir araştırma aracıdır. Kullanımı için genellikle sorumlu yazardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari bir ücret bilgisi mevcut deildir; akademik ve klinik araştırma amaçlı kullanımı için yazarlarla dorudan iletişime geçilmelidir.

Test Y li: 2011.

Orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: [yasayla-ihtilafa-dusen-ergenlerin-risk-ve-gereksinmelerinin-degerlendirilmesi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynakça

Ögel, K., Karadayi, G., Şenyuva, G. ve Topsakal-Özdemir E. (2011). Yasayla ihtilafa düşen ergenlerin risk ve gereksinmelerinin değerlendirilmesi: Araştırma ve değerlendirme formunun geliştirilmesi ve standardizasyonu. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 12(2), 143-150.

Yasalarla İhtilafa Düşen Çocuk ve Ergenler için Araştırma ve Değerlendirme Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek yapısı 3 alt boyut ve toplam 10 maddeden oluşmaktadır:

Ruh Sağlığı (6 m)

Yoksulluk (3 m)

Kriminalite (1 m)